

ТЕОДОРА ДИМОВА:

За мен е недопустимо

художник, писател или музикант да мрази ромите

Теодора Димова е между първите български творци, журналисти, преподаватели, лекари, прависти и др., създали Обществена коалиция "Граждани срещу омразата", в подкрепа на решението на близо 80 организации да заведат иск срещу Волен Сидеров и неговата ксенофобска реч.

Известната наша писателка, авторка на "Стопър", пиесата, която през 2000 година печели Първа награда на прегледа на Нова българска драма в Шумен и Специалната награда на името на Маргарит Минков, днес е един от най-поставяните български драматурзи. Пиесите на Теодора Димова: "Замъкът Ирелох", "Без кожа", "Змийско мляко" се играят в Театър Българска армия, Малък градски театър Заг канала, Младежки театър и др. Новият и роман "Майките" през 2004 г. бе отличен с Голямата награда в литературния конкурс "Развитие".

Наистина ли хората са толкова озверели, че ако се появи нов Христос ще го линчуват?

- Аз мисля, че нашето общество е болно. И симптомите на болестта са корупцията, детската престъпност, появата на Атака. Обществото ни боленува и все още не може да се справи с прехода. Той се оказва много тежък за всички и това се отразява на отношенията между хората. Някак си християнските ценности не са на първо място, там са агресията, обръщането срещу другия.

Според вас, българският народ не понася истината, по-лесно му е да живее без нея?

- Като обобщено понятие за българския народ не мога да говоря, мога да говоря за човека, че истината по-трудно се приема. По-лесно е да живееш с лъжата, по-лесно е да премълчаваш истината, отколкото да я казваш.

Защо?

- Защото е нелицеприятна, понякога е тежка, трудно е да си признае човек, че греши. Да си кажеш, че грешиш, да си признаеш, че грешиш, се иска вътрешен кураж.

Жертва на лъжите не стават ли беззащитните хора, слабата част от обществото?

- Да, така е - така е.

Когато хората загубят вяра в нещо, те си създават нови кумири, богове и лидери, на които да вярват - така не се ли изпада в бездна от лъжи до следващото проглеждане?

- Някак си не мога да си обясня как се появи Атака за толкова кратко време, но това означава, че сред хората има огромно недоволство, натрупан гняв за това, че не се справихме с прехода, че държавата е слаба, и всъщност може би Атака обра това недоволство. Хвана първичните инстинкти на хората да покажат врага в лицето на другите етноси. Значи виновни са турците, ромите, евреите, а не самите ние, които не можем да се справим с проблемите на прехода. Но, много е лесно да кажеш, че някой друг е виновен.

Волен Сидеров и Атака ли са тези, на които обществото трябва да вярва, че ще доведат до промяната и новия начин на живот?

- Според мен толкова много се компрометира Атака сама с този скандал за педофилия, боя който нанесъл на хората Павел Чернев. Не може с думи на омраза да градиш партия. Мисля, че Атака не е представителна за българското общество и че българина е много толерантен. Не знам какъв мислите, може би не сте съгласен с това?

Добре, а защо се появяват нови националистически обединения?

- Това е проблем, и се дължи на лошия живот на българите, те обират гнева и недоволството на хората - те казват че ромите са виновни за това, че ние живеем лошо.

Значи не е толкова толерантно българското общество колкото си мислим?

- Не ми се иска да казвам, че не е толерантен българина, не мога да повярвам дълбоко в себе си, че не е толерантен.

Тогава как ще живеем заедно и как ще се разбирате. Трябва ли ромите да са курбан за непорочните?

- Трябва много да се говори за тези неща и то искрено, иначе не виждам как ще се живее заедно.

но.

Не само ромите са курбан, Сидеров говори така и за турците, и за евреите. Много се надявам, че законът за защита от дискриминация ще влезе в сила и искът заведен срещу Волен Сидеров е знак за това, че законите на България трябва да се изпълняват. Вярвам, че този човек ще бъде осъден. От името на "Граждани срещу омразата" искаме Волен Сидеров публично да се извини на ромите.

Мислите ли, че ще го направи?

- Да си призна, не вярвам да го направи. Но, все пак това е присъда и би трябвало да я изпълни.

Живял съм с мисълта, че творецът е божи човек, благороден, с нежна душа. Може ли творец да създава омраза и агресия?

- Има ли такива творци?

Да, има - карикатуристът Борис Димовски, писателят Христо Калчев и др.

- За мен това е крайно очудващо, защото обикновено човекът на изкуството е мост между хората, етносите и различията. За мен не е допустимо художник, писател или музикант да мрази ромите. Наистина таланта даден на човека е дар от Бога и не може да служиш на Бога като мразиш хората.

Защо решихте да влезете в Коалиция срещу омразата?

- Защото като писател се чувствам дължна да реагирам. За това че - за мене думите са свещени, езикът служи за общуване между хората, за разпространяване на любов. В романа си "Емине" аз разказвам за изгубено болно дете, което след няколко дни лутане се спира пред една ромка, която започва да се грижи за него и успява да го излекува, защото ѝ разказва проблемите си. Изкуството трябва да е мост за общуване между нас, а не омраза.

Ако бе жив големият писател Димитър Димов как щеше да приеме ситуацията?

- Била съм на 5 годинки, когато е починал баща ми. Бил е много толерантен човек и това време щеше да бъде много благоприятно време за него. Може би щеше да напише втори том на "Тютюн".

Христо ХРИСТОВ

Граждани срещу омразата

Верижната реакция, при която омразата поражда омраза трябва да бъде пречупена, или ние ще рухнем в тъмната пропаст на взаимното унищожение.

Д-р Мартин Лутър Кинг

Лидерът на "Атака" Волен Сидеров обещава да "върне България на българите" посредством "дециганизация" и "детурцизация". Още по време на предизборната си кампания Сидеров пое ангажимента: "...Най-после българите ще имат своето представителство в парламента. Там няма да бъдат само педерасты, цигани, турци, иносранци, евреи и всякакви други, а ще има само и единствено българи!" Неговите публични изяви бликат от противозаконни квалификации като "международната еврейска върхушка", "педерастко-лесбийски сборища", "терористите от циганските гета".

Речта на омразата сама по себе си варваризира обществените нрави, стимулира насилието и разгражда онзи крехък слой цивилизация, който единствен позволява постигането на мир, развитие и благоденствие. Хората, които се мразят, живеят в бедност и насилие.

Ние, долуподписаните български граждани и организации, следвайки програмата на Васил Левски, "Братство всекиго, без да гледаме на вяра и народност", заявяваме, че решително и без всякакви компромиси отхвърляме речта на омразата, която позори нашето Отечество и неговата история. Ще работим с всички сили против ненавистта и националното разделение, и призоваваме всички наши съграждани и граждански организации да ни последват в това усилие. Ще използваме всяка възможност да работим, заедно с публичните институции, за постигането на цивилизовано решение на проблемите, породили чувателност за словото на омразата и на националното разделение. На първо място ще се обърнем към съдебната власт и ще поискаме гражданският съд да осъди словото на омразата и с авторитетта на съдебното си решение да установи, че българската законност изключва такова слово.

Обществена коалиция "Граждани срещу омразата"